

F. t. l. vedr. myndighedsloven m.v.

sen »samkvemsret« ændres til »samværsret«, og at udtrykket »barnets tarv« ændres til »hvad der er bedst for barnet«. Endvidere foreslås, at betegnelserne »børn uden for ægteskab« og »ægtebørn« udgår af lovteksten, så der i stedet for så vidt angår forældremyndigheden sondres mellem børn, hvis forældre er gift med hinanden, og børn, hvis forældre ikke er det. Der henvises til betænkningen s. 24-26.

b. I forslaget til § 9 og § 11, stk. 2, foreslås der indført adgang til, at forældre, der ikke er gift med hinanden, og forældre, der bliver separeret eller skilt, kan aftale fælles forældremyndighed. Ugifte forældre kan aftale fælles forældremyndighed, selv om de ikke lever sammen. Efter de gældende regler har hverken ugifte forældre eller separerede eller fraskilte forældre adgang til at indgå en sådan aftale.

Efter forslaget gælder for begge grupper, at muligheden for fælles forældremyndighed kun består, hvis forældrene er enige herom. Fælles forældremyndighed kan ikke påtvinges en af forældrene. Forældrenes aftale skal for at være gyldig godkendes af statsamtet. Aftalen godkendes, medmindre den strider mod, hvad der er bedst for barnet.

Lever forældrene ikke sammen, eller agter de at ophæve samlivet, kan enhver af dem kræve, at den fælles forældremyndighed skal ophøre, jfr. forslaget til § 10. Enhver af forældrene kan således som udgangspunkt når som helst kræve, at der bliver truffet aftale eller afgørelse om, at forældremyndigheden for fremtiden skal tilkomme en af dem alene.

I øvrigt er grundreglerne om forældremyndighed bevaret. Det gælder således reglen, hvorefter moderen har forældremyndigheden alene, hvis forældrene ikke er gift med hinanden, jfr. forslaget til § 8, stk. 2, ligesom der fortsat ved separation eller skilsmisse skal tages stilling til forældremyndigheden. Den fælles forældremyndighed fortsætter således ikke uden videre efter ægteskabets opløsning, jfr. forslaget til § 11, stk. 1.

Det er i de foreslåede regler om fælles forældremyndighed forudsat, at forældrene kan blive enige om alle væsentlige spørgsmål, og at de selv kan løse problemerne sammen, når de opstår. Forældrene må således selv blive enige om, hvor barnet skal bo samt om omfanget af samværsretten for den af forældrene, barnet ikke skal bo hos. De har ikke mulighed for at bede en myndighed træffe afgørelsen, hvis de ikke selv kan blive enige. Lykkes det ikke forældrene selv at komme overens

om, hvordan rammerne for den fælles forældremyndighed skal udfyldes, må den fælles forældremyndighed som en sidste udvej bringes til ophør.

Spørgsmålet om indførelse af fælles forældremyndighed har været drøftet både i ægteskabsudvalget og børnekommissionen. Et flertal i ægteskabsudvalget kunne i betænkning 8 om samliv uden ægteskab I (nr. 915/1980), s. 59-65, ikke gå ind for, at der indføres adgang til at kunne aftale fælles forældremyndighed. Et flertal i børnekommissionen var derimod tilhænger heraf, jfr. betænkningen (nr. 918/1981), s. 148 og 150-151. De pågældende afsnit fra ægteskabsudvalgets og børnekommissionens betænkninger er optrykt som bilag til arbejdsgruppens betænkning. Der henvises til betænkningen s. 196-202 og 208-211.

I de udtalelser, som justitsministeriet har indhentet fra de i pkt. 7 nævnte myndigheder og organisationer, er meningene om hensigtsmæssigheden af at indføre mulighed for fælles forældremyndighed delte. Den danske Dommerforening har ikke indvendinger mod, at der indføres adgang til fælles forældremyndighed. Foreningen af statsamtmænd udtaler, at spørgsmålet om adgang til fælles forældremyndighed efter foreningens opfattelse har en sådan sammenhæng med befolkningens almindelige holdning til retsforholdet mellem forældre og børn, at afgørelsen af, om det bør indføres, alene må bero på en politisk vurdering. Advokatrådet kan tiltræde, at samlevende ugifte forældre skal kunne aftale fælles forældremyndighed, medens rådet ikke finder fornødent grundlag for at indføre adgang til fælles forældremyndighed efter separation og skilsmisse. Blandt de øvrige hørte myndigheder og organisationer er der forskellige opfattelser af spørgsmålet om fælles forældremyndighed.

I arbejdsgruppens betænkning s. 29-30 er der redegjort for lovgivningen i de øvrige nordiske lande om forældremyndighed. Det fremgår heraf, at der i alle de øvrige nordiske lande, på nær Island, er indført mulighed for, at forældre, der bliver separeret eller skilt, kan fortsætte med at have fælles forældremyndighed. I Island overvejer en arbejdsgruppe, hvorvidt der bør indføres adgang til fælles forældremyndighed.

Også for ugifte forældre er der i alle de øvrige nordiske lande mulighed for at få fælles forældremyndighed.

De øvrige nordiske landes lovtekster er optrykt som bilag 3 i betænkningen s. 219-236.

Om den nærmere baggrund for den valgte udformning af reglerne om fælles forældremyndighed henvises til betænkningen s. 27-38.